

А Ж Р И М

(ярашганлик муносабати билан жиноят ишини тугатиш тўғрисида)

2024 йил ноябрь ойининг 4 куни, жиноят ишлари бўйича Пскент туман суди очиқ суд мажлисида, ўз биносида, раислик қилувчи судья М.Базаров, суд мажлиси баённомасини юритувчи судья ёрдамчиси Ф.Бахадиров, тарафлардан давлат айбловчиси Пскент туман прокурорининг ёрдамчиси К.Касимов, жабрланувчи Б.У, жабрланувчининг қонуний вакили Ж.Ж ва фуқаровий даъвогар Э.Сларнинг иштирокида,

Б, 01.01.2001 йилда Тошкент вилоятида туғилган, миллати ўзбек, Ўзбекистон фуқароси, бўйдоқ, маълумоти тугалланмаган олий, муқаддам судланмаган, Тошкент вилоятида яшайди, иш бўйича муносиб ҳулқ-атворда бўлиш тўғрисида тилхат эҳтиёт чораси қўлланилган, айблов далолатномаси нусхасини 2024 йил 15 октябрь куни олган.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 266-моддаси 1-қисми билан судланувчига оид 1-1113-2401/195-сонли жиноят ишини кўриб чиқиб, қўйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

Б, 2024 йил 29 август куни, соат 11:30ларда автомашини бошқариш учун ҳайдовчилик гувоҳномасига эга бўлмаса-да, ўз бошқарувидаги “1” русумли, давлат рақами 1 русумли автомашинани Пскент тумани, Ғайрат маҳалла фуқаролар йиғини ҳудуди орқали ўтган Пскент-Янгибой автомобиль йўлининг 4-километрида Пскент йўналиши томондан Янгибой йўналиши томон бошқариб кетаётиб, амалдаги “Йўл ҳаракати қоидалари”нинг 4-банди, 77-банди 1, 2, 3-қисмлари ва 82-банди 1-қисми, яъни “Йўл ҳаракати қоидалари”нинг 4-банди талабларига кўра “Йўл ҳаракати қатнашчилари йўлдаги бошқа ҳаракат қатнашчиларининг ҳаракатланишига тўсқинлик қилмаслиги ва хавф туғдирмасликлари керак”, 77-банди 1, 2, 3-қисмлари талабларига кўра “Ҳайдовчи ҳаракатнинг серқатновлиги, транспорт воситаси ва юкнинг хусусияти ҳамда ҳолатини, йўл ва об-ҳаво шароитини, шунингдек ҳаракатланиш йўналишидаги кўринишни ҳисобга олган ҳолда транспорт воситаси тезлигини белгилангандан оширмасдан бошқариши, транспорт воситасининг тезлиги ҳайдовчига қоидалар талабларини бажариш учун унинг ҳаракатини доимо назорат қилиб бориш имкониятини бериши, ҳаракатланиш вақтида ҳайдовчи аниқлай олиши имкониятидаги хавф юзага келса, у транспорт воситасининг тезлигини тўла тўхтатишни таъминлайдиган даражада камайтириши ёки тўсиқни бошқа ҳаракат қатнашчилари учун хавфсиз айланиб ўтиш чораларини кўриши керак” ва 82-банди 1-қисми талабларига кўра “ўзи ўтмоқчи бўлган ҳаракатланиш бўлаги қувиб ўтиш учун етарлича масофада бўш эканлигига, қувиб ўтиш жараёнида ҳаракатланишга хавф туғдирмаслигига ва бошқа ҳаракат қатнашчиларига ҳалақит бермаслигига ишонч ҳосил қилиши шарт”лиги кўрсатиб ўтилган бўлса-да, лекин у жиноий бепарволик билан ҳаракат хавфсизлиги

чораларини таъминламаган ҳолда ўзидан олдинда бир йўналишда бўлган 29.10.2002 йил туғилган Снинг бошқарувидаги “2” русумли, давлат рақами 2 русумли автомашинани қувиб ўтиш учун йўлнинг қарама-қарши томонига чиққан вақтида қарама-қарши йўналишда ўзининг ҳаракат бўлагида келаётган Унинг бошқарувидаги “3” русумли, давлат рақами 3 бўлган автомашина билан тўқнашган ва шу вақтнинг ўзида Б.Унинг бошқарувидаги “3” русумли автомашина тўқнашув оқибатида йўлни қарама-қарши томонига чиқиб кетиб, Э.Снинг бошқарувидаги “2” русумли автомашина билан тўқнашган.

Натижада “3” русумли автомашина ҳайдовчиси Б.У ва ушбу автомашинада бўлган йўловчи 07.09.2020 йил туғилган Б Элбек Жаҳонгир ўғли йўл транспорт ҳодисаси натижасида олган тан жароҳатлари билан Пскент тумани Тиббиёт бирлашмасига ётқизилган.

Судга оид тиббий экспертizasининг 24.09.2024 йил кундаги 1097-Х-сонли хулосасига кўра Б.У йўл транспорт ҳодисаси натижасида ўртача оғир тан жароҳат олганлиги аниқланган.

Судга оид тиббий экспертizasининг 24.09.2024 йил кундаги 1098-Х-сонли хулосасига кўра Э.Б йўл транспорт ҳодисаси натижасида ўртача оғир турдаги тан жароҳат олганлиги аниқланган.

Пскент туман прокурорининг 2024 йил 30 сентябрь куни тасдиқлаган айблов далолатномасига кўра, судланувчи А.Бга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 266-моддаси 1-қисми билан юритилган жиноят иши айблов далолатномаси билан айблилик масаласини ҳал қилиш учун судга юборилган.

Судланувчи Б суд мажлисида ярашув тўғрисидаги аризасини қувватлаб, айбига тўлиқ иқрор эканлиги, қилмишидан пушаймонлиги, содир этган қилмишининг оқибатларини англаганлиги, жабрланувчиларга етказилган зарарларни тўлиқ қоплаганлиги, ҳозирда улар билан бирон-бир тазйиқсиз ярашиб олганлиги ҳақида кўрсатув бериб, жиноят ишини тугатишни сўради.

Жабрланувчи У суд мажлисида, судланувчи Бга нисбатан ҳеч қандай даъвоси йўқлиги, А.Б уни даволаниши учун кетган барча ҳаражатларни, етказилган моддий ва маънавий зарарларни тўлиқ қоплаганлиги, аризани ўз хоҳиши билан ёзганлиги, унга бирон-бир тазйиқ бўлмаганлиги, ярашув суд томонидан тасдиқлангандан кейин келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатларни тушунганлигини баён қилиб, жиноят ишини тугатишни сўради.

Жабрланувчининг қонуний вакили Ж суд мажлисида, судланувчи Бга нисбатан ҳеч қандай даъвоси йўқлиги, А.Б ўғлини даволаниши учун кетган барча ҳаражатларни, етказилган моддий ва маънавий зарарларни тўлиқ қоплаганлиги, аризани ўз хоҳиши билан ёзганлиги, унга бирон-бир тазйиқ бўлмаганлиги, ярашув суд томонидан тасдиқлангандан кейин келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатларни тушунганлигини баён қилиб, жиноят ишини тугатишни сўради.

Фуқаровий даъвогар С суд мажлисида судланувчи Бга нисбатан ҳеч қандай даъвоси йўқлиги, А.Б уни автоуловни таъмирлатиш учун кетган барча ҳаражатларни, етказилган моддий ва маънавий зарарларни тўлиқ

қоплаганлиги, аризани ўз хоҳиши билан ёзганлиги, унга бирон-бир тазйиқ бўлмаганлиги, ярашув суд томонидан тасдиқлангандан кейин келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатларни тушунганлигини баён қилиб, жиноят ишини тугатишни сўради.

Жиноят кодексининг 66¹-моддаси 1-қисмида, ушбу Кодекснинг 266-моддаси 1-қисмида назарда тутилган жиноятларни содир этган шахс, агар у ўз айбига иқрор бўлса, жабрланувчи билан ярашса ва етказилган зарарни бартараф этса, жиноий жавобгарликдан озод этилиши мумкинлиги, ушбу модданинг 2-қисмида эса, оғир ёки ўта оғир жиноятларни содир этганлик учун судланганлик ҳолати тугалланмаган ёки судланганлиги олиб ташланмаган шахслар ярашилганлиги муносабати билан жиноий жавобгарликдан озод қилинмаслиги кўрсатилган.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 84-моддаси 4-қисмига кўра, жабрланувчи Жиноят кодексининг 66¹-моддасида назарда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар бўйича гумон қилинувчи, айбланувчи, судланувчи билан ярашган тақдирда жиноят иши ушбу Кодекснинг 62-бобида белгиланган тартибда суд томонидан айблилик ҳақидаги масала ҳал қилинмасдан тугатилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2002 йил 25 октябрдаги “Ярашув тўғрисидаги ишлар бўйича суд амалиёти ҳақида”ги 27-сонли қарорининг 1-бандида, ярашув институти жиноий жавобгарликдан озод қилиш тури сифатида шахснинг айбдорлиги масаласини ҳал этмай туриб жиноят ишларини тугатиш учун асос бўлиши, 2-бандида, ярашув тўғрисидаги ариза ҳар доим ёзма шаклда тақдим этилиб, унда жиноят натижасида етказилган зарар бартараф этилганлиги (ёки жабрланувчининг зарардан воз кечганлиги) ва ярашилганлиги муносабати билан жиноят ишини тугатиш ҳақидаги илтимос кўрсатилган бўлиши лозимлиги, ярашув тўғрисида иш юритиш масаласини кўзғатиш ҳуқуқига қонунда белгиланган тартибда жабрланувчи (фуқаровий даъвогар) деб топилган шахс ёки унинг қонуний вакили эга эканлиги, 3-бандида, ярашув тўғрисидаги ариза суриштирув ва дастлабки терговнинг исталган босқичида, яъни шахс гумон қилинувчи ёки айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилинган пайтдан бошлаб, суд мажлисида эса жиноят ишини кўриб чиқаётган биринчи инстанция суди маслаҳатхона (алоҳида хона)га киргунга қадар берилиши мумкинлиги ҳақида тушунтиришлар берилган.

Суд, қайд этиб ўтилган қонун талабларига ҳамда Пленум қарори билан бирилган тушунтиришларга риоя қилиб, судланувчи А.Бнинг муқаддам судланмаганини, ўз айбига иқрорлик билдиргани, жабрланувчилар ва фуқаровий даъвогар билан ихтиёрий равишда ярашгани, содир этган қилмишнинг оқибатларини англаб, етказилган зарарни ихтиёрий равишда тўлиқ бартараф этгани, жабрланувчилар, фуқаровий даъвогарга ёки судланувчига тазйиқ бўлганлиги ҳолати аниқланмагани ҳамда судланувчи ҳам, жабрланувчи, жабрланувчининг қонуний вакили, фуқаровий даъвогар ҳам ярашувга розилик билдирганликларини инобатга олиб, жиноят ишини судланувчининг

айблилиги ҳақидаги масалани ҳал қилмасдан тарафларнинг ярашганлиги муносабати билан тугатишни ҳамда уни жавобгарликдан озод қилишни ҳамда жабрланувчи, жабрланувчининг қонуний вакили ва фуқаровий даъвогарга ЖПК 583-моддасининг 5-қисмига асосан ушбу жиноят иши ярашувга асосан тугатилганидан сўнг улар мазкур иш бўйича иш юритишни қайта тиклаш тўғрисида илтимоснома бериш ҳуқуқини йўқотишларини тушунтиришни лозим топди.

Юқоридагиларга кўра ва Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 66¹-моддаси ҳамда ЖПКнинг 84, 423, 583, 585-586-моддаларига амал қилиб, суд;

А Ж Р И М Қ И Л Д И :

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 266-моддаси 1-қисми билан судланувчи **Б** га нисбатан жиноят иши ярашилганлиги муносабати билан тугатилсин.

Судланувчи Бга нисбатан қўлланилган муносиб ҳулқ-атворда бўлиш тўғрисида тилхат эҳтиёт чораси ажрим қонуний кучга кирганидан сўнг бекор қилинсин.

Жабрланувчи Б.У, жабрланувчининг қонуний вакили Ж.Ж ва фуқаровий даъвогар Э.Слар мазкур иш бўйича иш юритишни қайта тиклаш юзасидан илтимоснома бериш ҳуқуқи йўқолганлиги тушунтирилсин.

Ажрим устидан ўн сутка ичида Тошкент вилоят судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига апелляция тартибида, ажрим қонуний кучга кирганидан кейин кассация тартибида, хусусий шикоят берилиши ёки протест билдирилиши мумкин.

Раислик қилувчи:

(имзо)

М.М.Базаров

Ажрим нусхаси аслига тўғри: _____

